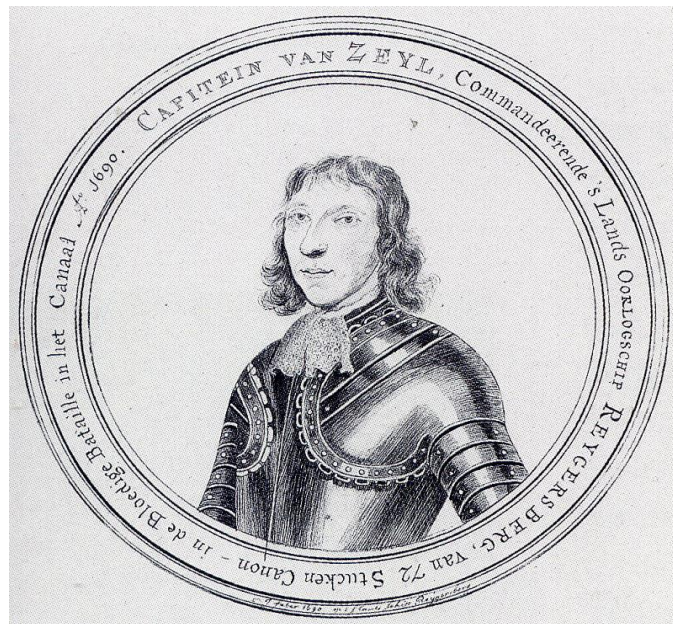

Hollands Glorie

Abraham Ferdinand van Zijll

Fietspuzzeltocht 27 april 2024

Wat leuk dat u/jullie meefietsen en puzzelen met onze fietstocht. Het thema is dit jaar Hollands Glorie en met name 'onze' zeeheld Kapitein Ferdinand Abraham van Zijll. Samen ontdekken we zijn levensverhaal en zijn band met ons mooie dorp

U komt 32 vragen tegen. Van elk antwoord neemt u 1 teller en vult die op de laatste pagina op het juiste nummer in. Zo ontstaat, nadat u de woorden heeft gescheiden, het antwoord.

We beginnen in de Hervormde Kerk. Daar is het familiegraf van de familie van Zijll te vinden. Samen met het indrukwekkende grafmonument. Op het grafmonument staan de heldendaden in het latijn beschreven. Daar staat ook de bijnaam van Kapitein van Zijll. Voor degene die het latijn niet machtig is, gaan we met elkaar de bijnaam achterhalen. Via tal van puzzels en opdrachten tijdens de fietstocht verzamelt u letters. Deze vormen samen zijn bijnaam. Succes!

In de Hervormde kerk ziet u het grafmonument. Voor de restauratie van de kerk hing dit boven de zij-ingang van de kerk. Na de restauratie is het op deze plaats komen te hangen. Midden in het koor ziet u de grafzerk van de familie van Zijll. Zoals u waarschijnlijk al ziet is de steen van later datum. Tijdens de restauratie is er door de toenmalige koningin een bedrag van 750 gulden geschonken waarvoor deze steen is bekostigd.

VRAAG 1 Hoe heette de koningin ten tijde van de restauratie van de Hervormde Kerk? Hint: bij de restauratie is het gebrandschilderde raam geplaatst.

Plaats de vierde letter van haar naam op nummer 17

JULIANA

We verlaten de kerk en stappen op de fiets. U vervolgt de smalle kant links richting IJsselstein.

Abraham Ferdinand van Zijll werd geboren in 1642 in Asperen als zoon van François Van Zijll en Cornelia van Everdingen. Zijn opa, Cornelis Willenz Van Zijll was gemeentesecretaris van de vrijstaat Vianen. Zijn oma was Heywich van Brederode, een bekende naam uit het adellijke geslacht van de heersers over Vianen.

VRAAG 2 Relinquenda betekent dat we eens ons huis en al ons bezit moeten achterlaten.

Plaats de toevoeging van het huisnummer op nummer 27

A

VRAAG 3 Op welk nummer heeft Geertruida een snoek gevangen?

Plaats de 14^e letter nummer 2

118

We vervolgen onze tocht richting IJsselstein

VRAAG 4 Op de grens van dorp en Boveneind wil de kleine Ferdinand van Zijll naar zijn oma. Hoeveel kilometer moet hij gaan voor hij bij zijn oma is?

Plaats de 3^e letter op nummer 13

TIEN

VRAAG 5 Een boulevard doet denken aan zee en kust. Hoewel deze hier niet te vinden zijn, passeert u wel een boulevard. Hoe heet deze boulevard?

Plaats de 5^e letter op nummer 8

KLEVER

Velen zullen het huis op de foto niet herkennen. Of misschien wel gedacht hebben dat Kapitein van Zijll hier heeft gewoond. Toch is het een markant gebouw aan de smalle kant Kasteel Snellenburg. Met een beetje fantasie is echter het huis Snellenburg te herkennen als Boveneind 58.

Dat hier ooit een middeleeuws kasteel Snellenburg heeft gestaan is hoogstwaarschijnlijk een fabeltje. Wel is het heel goed mogelijk dat wat verderop, in de oude dorpskern van Benschop, in de 13de-eeuw een kasteel heeft gestaan. De naam komen we voor het eerst in 1321 tegen als sprake is van Arent van Snellenberch, zoon van Arnoud van Amstel. Het kasteel zou in de strijd tussen Holland en Utrecht in 1534 vernietigd zijn.

Eind 17de-eeuw begint de bankiersfamilie De Milan Visconti grond op te kopen. Tussen 1700 en 1710 laat Visconti een groot herenhuis bouwen, in 1728 gevolgd door een koetshuis met stallen. Vanaf 1729 krijgt de nieuwe buitenplaats de naam Snellenburg, waarschijnlijk om het complex een gewenste middeleeuwse oorsprong te geven. Deze familie heeft het prachtige Bätz-orgel aan de Hervormde Kerk geschonken. Vanwege de belabberde zang van de gemeente moest er een fatsoenlijke begeleiding komen.

De 26 ha. grote buitenplaats krijgt een formele tuinaanleg met boomgaarden en een vijverpartij. De statigheid van dit huis is nog steeds zichtbaar door het vrije uitzicht naar het zuiden. Onofficieel mocht er niet gebouwd worden of bomen gepland die dit uitzicht zouden belemmeren. Op 22 januari 1789 staat Snellenburg met 'eene Superbe Zaal' te koop, zonder resultaat. Pas in 1885 kopen de Benschoppers Floris Verweij en Willem van Bommel de buitenplaats. Het statige, zeven vensters brede herenhuis wordt onherkenbaar verbouwd tot de huidige boerderij. Het marmer uit de grote zaal wordt door Verweij hergebruikt voor de vloer van de koeienstal!

VRAAG 6

Wie hebben Snellenburg nooit bewoond?

C Burgers

D Ridders

G Boeren

Plaats de juiste letter van uw antwoord op nummer 1

VRAAG 7 Tussen Westenburg en Oostenburg staat het oude koetshuis wat behoorde bij Huis Snellenburg. In de jaren 80 van de vorige eeuw woonde hier een tweede kamerlid namens de Boerenpartij. Hoe was zijn achternaam? *Hint: Een zijstraat van de Achtersloot is vernoemd naar een naamgenoot. Deze passeren we op het vervolg van de route.*

Plaats de 3^e letter van de achternaam op nummer 9

MARIS

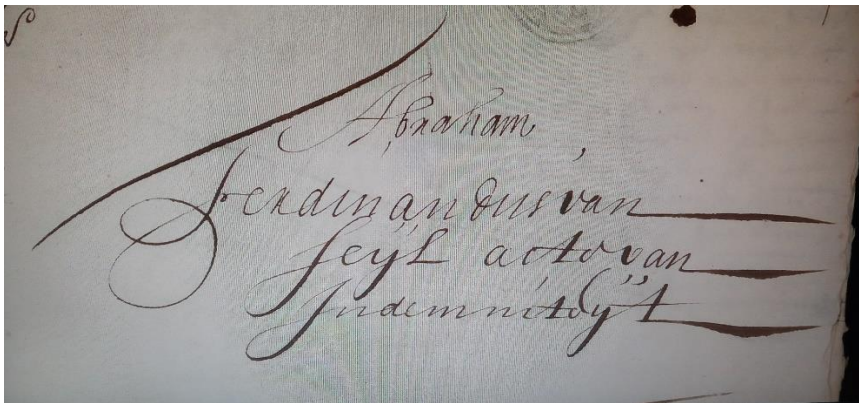
We passeren nu de plaats waar Huis Zeevliet heeft gestaan. Boveneind 46/48. Er herinnert niets meer een het deftige huis wat hier heeft gestaan. Het enige opvallende is dat het een zeer brede kavel is. Ruimte genoeg dus voor een voornaam huis. Ferdinand kocht de boerderij met 32 morgen grond, die hier stond van Maria van Egge. Zij was weduwe van de burgemeester van Oudewater. Abraham Ferdinand heeft ter gelegenheid van zijn huwelijk met Wilhelmina van Nyhof de boerderij om laten bouwen tot fraai herenhuis met lanen en tal van vruchtbomen. In 1670 is het feest in huize Van Zijll. Er is een dochter geboren! Isabella Margaretha van Zijll. Tot haar overlijden in 1711 is zij eigenaar geweest van deze buitenplaats. Na haar overlijden van is de buitenplaats publiekelijk verkocht voor 8000 gulden.

VRAAG 8 Wat dronk men in Zeevliet?

Plaats de 2^e letter op nummer 24

HEINIEN

We komen Ferdinand, zo liet hij zich waarschijnlijk noemen, voor het eerst tegen als hij in 1666. Hij is dan luitenant onder admiraal Van Gendt. In de tweedaagse zeeslag bij Chatham wordt een grote overwinning behaald. Deze plaats, te zuidoosten van London was een zeer belangrijke Engelse marinebasis.

A photograph of a handwritten signature in cursive script. The signature reads 'Abraham Ferdinandus van Zijl' and is written on a piece of paper with a circular stamp or seal at the top. The ink is dark and the handwriting is fluid and elegant.

We zien hier de handtekening van Van Zijll onder een borgtochtdocument uit het stadarchief van Amsterdam. Het lijkt erop of Abraham er op het laats bij is gezet. Hieruit is de conclusie te trekken dat hij als Ferdinand bekend stond.

Vraag 9 Waar wordt je woondroom werkelijkheid?

Plaats de laatste letter op nummer op nummer 10

t HEMELTJE

We gaan links en vervolgen onze route via de Groenedijk richting IJsselstein

VRAAG 10   Wie is verantwoordelijk voor het NAP?

Plaats de 11^e letter op nummer 30

DE STICHTSE RIJNLANDEN

Als 25 jarige, 1667, wordt hij Kapitein van 'De Leeuwen'. Een schip met 50 kanonnen aan boord. In dat jaar weet hij in een zeeslag het Nederlandse vlaggenschip: De Zeven provinciën van Michiel de Ruyter te beschermen en zo diens leven te redden. Dit door een brander van koers te laten veranderen. Een brander is een sloep of kleine zeilboot geladen met kruit en deze wordt al brandend richting een vijandelijk schip gestuurd met de bedoeling deze te laten exploderen. Een ouderwetse drone.....

Aan het eind van de Groenedijk steken we over en gaan we links af. We steken de rotonde recht over en rijden de Achtersloot op.

VRAAG 11   Welk boerenvoertuig komt u tegen aan uw rechterhand?

Plaats de 4^e letter op nummer 5

SCHOUW

VRAAG 12   Wie kent u op nummer 17?

Plaats de laatste letter op nummer 29

U ZELVE

Wij steken de Kersepellaan over en blijven de Achtersloot volgen tot de Missie-hoeve. Daar gaan we rechtsaf.

Zes jaren later neemt Ferdinand deel aan de krijgsverrichtingen in West-Indiën, toen onder de leiding van Cornelis Evertsen en Jacob Binckers. Gezamenlijk weten ze Nieuw Nederland te heroveren. Nieuw Nederland is aan de oostkust van de Verenigde Staten waar onder andere New York deel van uitmaakt. New York hete toen nog Nieuw Amsterdam.

VRAAG 13   Bij wie bent u welkom?

Plaats de eerste letter op nummer 22

MERULA

Aan het eind van de Guntersteijn gaan we linksaf. De Zuid IJsseldijk op richting 79.

VRAAG 14 Wie belt u als er niemand bij de receptie aanwezig is?

Plaats de 3^e letter op nummer 25

MARGA

Het Hoogheemraadschap zorgt al meer dan 700 jaar voor droge voeten in de Lopikerwaard. Echter de bodem daalt door het bemaling.

VRAAG 15 Hoeveel centimeter is de bodem gedaald sinds men is begonnen met bemalen?

Plaats de 8^e letter op nummer 12   **2024-1313=711/3=237X2CM=4.74 METER**

Bij 79 verwisselen we het zuiden voor het noorden via het Meerlopad en de Meerlobrug.

VRAAG 16 Wie mogen erbij Marnemoende blijven slapen in het hotel?

Plaats de laatste letter op nummer 32

INSECTEN

We gaan linksaf en vervolgen de gewone weg. De Noord IJsseldijk

In 1676 was Ferdinand tegenwoordig bij de twee zeeslagen die door de Nederlanden en Denen aan de Zweden geleverd werd. Bij deze zeeslag veroverd Ferdinand een Zweeds fregat met 44 kanonnen aan boord. Een drijvend kasteel der Zweden zoals dit type schip bekend stond.

VRAAG 17 We passeren twee zussen van in de twintig. Hoe heet hun hofstede?

Plaats de 10^e letter op nummer 15

HET RIDDERBLOK

VRAAG 18 Wat vindt u 123?

Plaats de laatste letter op nummer 31

DE MARE

Aan het eind van de weg gaan we links af. NIET OVERSTEKEN! Het fietspad volgen.

VRAAG 19 Welk plein vindt u op 46?

Plaats de 9^e letter op nummer 26

ALL ABOUT WHEELS

VRAAG 20 Welk instrument wordt door de postbode bespeelt?

Plaats de laatste letter op nummer 14

DE POSTHOORN

We laten Achthoven Oost achter ons gaan naar Achthoven West. Steek de 228 over. DOE VOORZICHTIG!! Aan het eind van de klinkerweg linksaf.

De bedreigingen van de zee heeft Ferdinand Van Zijll aan den lijve ondervonden. In 1683 verging zijn schip de „Gouda” voor de Nederlandse kust. Met het grootste deel van zijn bemanning kon hij gered worden.

VRAAG 21 Welk dier bewoont nummer 10?

Plaats de 5e letter op nummer 28

DE WITTE SWAEN

VRAAG 22 Hoeveel blaadjes kan het bonte koetje eten?

Plaats de laatste letter op nummer 3

10

VRAAG 23 Wat was Arthur Saunders van beroep?

Plaats de 3e letter op nummer 16

PILOOT

Op 15 november 1688 was Ferdinand kapitein op één van de schepen die in het gezelschap van koning Willem III voet op Engelse bodem. Met meer dan 20 duizend soldaten gingen ze strijd aan met de Engelsen. De Prins van Oranje versloeg zijn schoonvader tijdens de Slag aan de Boyne. Op 11 april 1689 werden Willem en Mary gekroond in een 'diarchisch' koningschap in de Westminster Abbey. Diarchisch wil zeggen dat beide, zowel koning Willem III als Queen Mary even veel macht hadden.

Aan het eind links af richting Mastwijk/Montfoort

VRAAG 24 De WOZ-waarde van huisnummer 72 was per 1 januari 2022 €198000,-. De hoeveelste stuiver was de laatste?

Plaats de eerste letter van uw antwoord op nummer 4 **198000X20** **3.960.000**

VRAAG 25 Wat heeft Boer Hans?

Plaats de 3^e letter op nummer 21

PLEZIER

Nadat we Mastwijk verlaten hebben gaan we linksaf de Hofdijk op.

VRAAG 26 Over IJssel heeft bloemen die nooit uitgebloeid zijn. Hoeveel zijn dat er?

Plaats de eerste letter op nummer 23

3 IJZEREN BLOEMEN

Aan het eind links. De brug over.

Kapitein Abraham Ferdinand van Zijll heeft in de 46 zeegevechten die hij leverde er nooit één verloren!! Hij heeft tochten naar Zweden en tegen de kapers van Duinkerker kapers op zijn naam staan. Daarbij is hij nooit door welke vijand of kaper dan ook maar gevangen genomen. Alleen in 1672/1673 veroverde hij 27 vijandelijke schepen. Hij was een zeer succesvolle zeeheld! Na de dood van zijn leermeester Michiel de Ruijter was hij één van de 18 kapiteins die de lijkwade van De Ruijter begeleidde naar zijn laatste rustplaats.

VRAAG 27   Wie zetelden er in de stadpoort van Montfoort?

Plaats de 5e letter op plaats 18

OFFICIEREN VAN DE SCHUTTERIJ

Onder de poort door, gaan we rechts af. Aan het eind van de weg links af.

VRAAG 28   Wat parkeert hier tussen 9 en 20 uur?

Plaats de 3^e letter op nummer 20

BUS

Via het Heilig Leven en de Lieve Vrouwe verlaten we het centrum van Montfoort.

Via de Julianalaan steken we bij de stoplichten over. De Bleek op. Om vervolgens direct rechts te gaan, de Benedenkerkseweg op.

VRAAG 29   Wie hangt er bij u aan?

Plaats de 3^e letter van de achternaam op nummer 11

VAN DER HORST

In 1697 voerde Van Zijll het bevel over vier schepen op een tocht naar West-Indië. Tijdens deze reis brak een besmettelijke ziekte uit die zeer veel slachtoffers eiste. Ook kapitein ter zee Van Zijll stierf. Het stoffelijk overschot van Abraham Ferdinand van Zijll werd mee teruggenomen naar Nederland en op 1 december 1697 begraven in de kerk van Benschop, nadat op de drie voorafgaande dagen driemaal daags de klokken waren geluid.

We vervolgens onze route via de Bendenkerkseweg. Aan het eind gaat u rechts af. Blokland in.

VRAAG 30   Bij Doruvel wordt u automatisch geholpen. Maar door wie?

Plaats de 2^e letter op nummer 19

t KAASMEISJE

Vraag 31   Als je iets nooit gedacht had, maar toch twee keer moet doen. Hoeveel jaar zit er dan tussen de eerste en de tweede keer?

Plaats de eerste letter op nummer 6

90 JAAR 1930-2020

We naderen de Reinaldaweg. Hier gaan we links af de parallelweg op. We fietsen door tot Benschop en gaan via de smalle kant richting Dorp.

VRAAG 32   De muurschildering bij de firma Benschop is een zicht op Benschop. Vanuit welke windrichting kijkt u naar ons mooie dorp?

Plaats de 5^e letter op plaats 7

NOORDEN

Alle vragen zijn gesteld. Als u alle antwoorden goed hebt en op de juiste plaats heeft gezet ontstaat er de bijnaam van onze zeeheld Kapitein Van Zijll. We hopen u te zien op het Dorpsplein waar we u willen trakteren op een kopje koffie of een glaasje. We hopen dat u heeft genoten. Als aandenken ontvangt u nog een leuke vaderlandse attentie!

1	2	3	4	5	6	7	8

9	10	11	12	13	14	15	16

17	18	19	20	21	22	23	24

25	26	27	28	29	30	31	32

Let op: de zin staat aan elkaar doorgeschreven. U moet zelf de woorden los van elkaar lezen om de bijnaam van Abraham Ferdinand van Zijll te achterhalen.

We hopen dat u heeft genoten!